EVGENI TANCHEV
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2018. szeptember 13.[1]

C-262/17, C-263/17 és C-273/17. sz. egyesített ügyek

Solvay Chimica Italia SpA
Solvay Specialty Polymers Italy SpA
Solvay Chimica Bussi SpA
Fenice – Qualità per l'ambiente SpA
Ferrari F.lli Lunelli SpA
Erg Power Srl
Erg Power Generation SpA
Eni SpA
Enipower SpA (C-262/17)
Whirlpool Europe Srl
Fenice – Qualità Per L'ambiente SpA
FCA Italy SpA
FCA Group Purchasing Srl
FCA Melfi SpA
Barilla G. e R. Fratelli SpA
Versalis SpA (C-263/17)
Sol Gas Primari Srl (C-273/17)
kontra
Autorità per l'energia elettrica, il gas e il sistema idrico
beavatkozó felek:
Terna SpA,
Nuova Solmine SpA,
American Husky III,
Inovyn Produzione Italia SpA,
Sasol,
Radici Chimica SpA,
La Vecchia Soc. cons. a r.l.,
Santa Margherita e Kettmeir e Cantine Torresella SpA,
Zignago Vetro SpA,
Chemisol Italia Srl,
Vinavil SpA,
Italgen SpA,
Arkema Srl,
Yara Italia SpA,
Ineos Manufacturing Italia SpA,
ENEL Distribuzione SpA,
CSEA – Cassa per i servizi energetici e ambientali,
Ministero dello Sviluppo Economico,
Terna SpA,
CSEA – Cassa per i servizi energetici e ambientali,

1 Eredeti nyelv: angol.

Ministero dello Sviluppo Economico,
ENEL Distribuzione SpA,
Terna SpA,
Ministero dello Sviluppo Economico

(a Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia [Lombardia tartomány közigazgatási bírósága, Olaszország] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„A villamos energia belső piaca – 2009/72/EK irányelv – Zárt elosztó rendszerek – Az elosztórendszer fogalma – A zárt elosztó rendszerek üzemeltetőinek bizonyos kötelezettségek alóli mentesítése céljából a tagállamokra ruházott hatáskör – Harmadik fél hozzáférése – Teherelosztási díjak”

1. A jelen ügyben a Bíróságnak a villamos energia „zárt elosztó rendszereinek” a 2009/72/EK irányelv[2] 28. cikke értelmében vett fogalmát kell értelmeznie. Ez a fogalom a Bíróság citiworks ítéletét[3] követően került be a másodlagos uniós jogba.

2. A Bíróságnak a citiworks ügyben azt a kérdést kellett megválaszolnia, hogy az átviteli és elosztórendszerekhez való szabad hozzáférés biztosításának a 2003/54/EK irányelv 20. cikkének (1) bekezdése,[4] jelenleg a 2009/72 irányelv 32. cikkének (1) bekezdése alapján a tagállamokat terhelő kötelezettsége[5] olyan rendszerre is vonatkozik-e, amely *kizárólag* az üzemeltetőjét, a Leipzig/Halle repülőteret kezelő szervet, valamint további 93, a repülőtér területén működő vállalkozást lát el villamos energiával. A Bíróság egyrészt megállapította, hogy a szóban forgó rendszert elosztórendszernek kell tekinteni, mivel a 2003/54 irányelv a rendszer méretére vagy a villamosenergia-fogyasztásra vonatkozó feltételeket nem rögzít. Másrészt a Bíróság megállapította, hogy a 2003/54 irányelv 20. cikkének (1) bekezdése alkalmazandó a szóban forgó rendszerre, mivel harmadik feleknek az elosztórendszerekhez való szabad hozzáférése azon alapvető intézkedések egyike, amelyeket a tagállamoknak a villamos energia belső piacának megvalósítása érdekében végre kell hajtaniuk, és hogy e rendszer nem tartozik a 2003/54 irányelv által előírt szabad hozzáférés elve alóli egyik kivétel vagy eltérés hatálya alá sem.[6]

3. A Bíróság citiworks ítéletét követően megnőtt az aggodalom amiatt, hogy a 2003/54 irányelvben foglalt követelmények a citiworks ítéletben szereplőhöz hasonló elosztórendszerek üzemeltetői számára túlzott terhet jelentenek.[7]

4. Ennek megfelelően a 2009/72 irányelv bevezette a „zárt elosztó rendszerek” fogalmát; e rendszerek üzemeltetői mentesülhetnek a 2009/72 irányelvben előírt bizonyos kötelezettségek alól. A 2009/72 irányelv 28. cikke szerint a zárt elosztó rendszerek olyan rendszerek, amelyek egyrészt egy földrajzilag behatárolt ipari, kereskedelmi vagy megosztott szolgáltatású helyszínek számára szolgáltatnak villamos energiát, másrészt vagy integrált tevékenységet végző vagy integrált termelési folyamattal rendelkező felhasználókat szolgálnak ki, vagy elsősorban a rendszer tulajdonosának vagy üzemeltetőjének, illetve

2 A villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/54/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2009. L 211., 55. o.; helyesbítés: HL 2015. L 167., 94. o.).

3 2008. május 22-i citiwork, ítélet (C-439/06, EU:C:2008:298).

4 A villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 96/92/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2003. június 26-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2003. L 176., 37. o.; magyar nyelvű különkiadás: 12. fejezet, 2. kötet, 211. o.).

5 Rögzítem, hogy amíg az „átvitel” „villamos energia szállítása igen nagy feszültségű és nagyfeszültségű, összekapcsolt rendszereken”, addig az „elosztás” „a villamos energia szállítása nagyfeszültségű, középfeszültségű és kisfeszültségű elosztórendszereken” (lásd a 2009/72 irányelv 2. cikkének 3. és 5. pontját).

6 2008. május 22-i citiworks ítélet (C-439/06, EU:C:2008:298, 44., 49., 55. és 64. pont).

7 A 2009/72 irányelvben és a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben (HL 2009. L 211., 94. o.; helyesbítés: HL 2015. L 167., 97. o.) szereplő kiskereskedelmi piacokkal kapcsolatos kérdések 2010. január 22-i bizottsági magyarázatának (a továbbiakban: a kiskereskedelmi piacokkal kapcsolatos kérdések bizottsági magyarázata) 5.1. alpontja. E magyarázat a Bizottság Energiaügyi Főigazgatóságának weboldalán, a következő címen érhető el: https://ec.europa.eu/energy/en/home.

ezek kapcsolt vállalkozásainak szolgáltatnak villamos energiát. E rendelkezés értelmében továbbá a tagállamok e rendszereket mentesíthetik egyrészt a 2009/79 irányelv 25. cikkének (5) bekezdésében megállapított kötelezettség alól, amelynek értelmében átlátható, megkülönböztetéstől mentes, piaci alapú eljárások alapján szerzik be a veszteségeiket fedező energiát és a tartalék kapacitást, másrészt pedig az ugyanezen irányelv 32. cikkének (1) bekezdésében megállapított kötelezettség alól, amelynek értelmében a tarifákat vagy az alkalmazott módszereket a hatálybalépésüket megelőzően az illetékes nemzeti szabályozó hatóság hagyja jóvá.[8]

5. A Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia (Lombardia tartomány közigazgatási bírósága, Olaszország) által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem révén a jelen ügyben a Bíróságnak először nyílik alkalma arra, hogy a 2009/72 irányelv 28. cikkét értelmezze. A Bíróságnak e rendelkezés hatályát kell meghatároznia. Ezenfelül a Bíróságnak azt a kérdést is meg kell válaszolnia, hogy a zárt elosztó rendszerek üzemeltetői kötelesek-e harmadik felek számára szabad hozzáférést biztosítani, és hogy ezen üzemeltetők mentesülhetnek-e a 2009/72 irányelv 28. cikkében említettektől eltérő kötelezettségek alól. Végezetül, a Bíróságnak arra is választ kell adnia, hogy a zárt elosztó rendszerek felhasználói a teherelosztási díjak tekintetében az állami hálózat felhasználóira alkalmazandó szabályok hatálya alá tartozhatnak-e.[9]

I. Jogi háttér

A. Az uniós jog

6. A 2009/72 irányelv „Zárt elosztó rendszerek” címet viselő 28. cikke a következőképpen szól:

„(1) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok vagy más hatáskörrel rendelkező hatóságok zárt elosztó rendszernek minősítsék azokat a rendszereket, amelyek egy földrajzilag behatárolt ipari, kereskedelmi vagy megosztott szolgáltatású helyszínek számára szolgáltatnak villamos energiát, és amelyek a (4) bekezdés sérelme nélkül nem szolgálnak ki háztartási fogyasztókat, ha

a) műszaki és biztonsági okokból az ezen rendszert használók tevékenységei vagy termelési folyamatai integráltak, vagy

b) a rendszer elsősorban a rendszer tulajdonosának vagy üzemeltetőjének, illetve ezek kapcsolt vállalkozásainak szolgáltat villamos energiát.

(2) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok mentesítsék a zárt elosztó rendszer üzemeltetőjét:

a) a 25. cikk (5) bekezdésében megállapított kötelezettség alól, amelynek értelmében átlátható, megkülönböztetéstől mentes, piaci alapú eljárások alapján szerzi be a hálózata veszteségeit fedező energiát és a tartalék kapacitást;

b) a 32. cikk (1) bekezdésében megállapított kötelezettség alól, amelynek értelmében a tarifákat vagy a számításukhoz alkalmazott módszereket a 37. cikkel összhangban történő hatálybalépésüket megelőzően hagyják jóvá.

8 Ehhez hasonló rendelkezést illesztettek a 2009/73 irányelvbe. Lásd a 2009/73 irányelv 28. cikkét.

9 Lásd az alábbi 35. pontot.

(3) A (2) bekezdésben hivatkozott mentesség engedélyezése esetén az alkalmazandó tarifákat vagy a számításukhoz alkalmazott módszereket a zárt elosztó rendszer fogyasztójának kérésére felül kell vizsgálni és a 37. cikkel összhangban kell jóváhagyni.

(4) A zárt elosztó rendszer által kiszolgált területen belül elhelyezkedő és az elosztórendszer tulajdonosa által alkalmazottainak, vagy a vele hasonló kapcsolatban lévők általi eseti használat nem zárja ki a (2) bekezdés szerinti mentességmegadását [helyesen: mentesség megadását].”

7. A 2009/72 irányelv „Harmadik fél hozzáférése” címet viselő 32. cikke értelmében:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy ezeket a tarifákat, illetve a számításukhoz alkalmazott módszereket a 37. cikknek megfelelően hatálybalépésük előtt jóváhagyják; továbbá, hogy ezeket a tarifákat, illetve – amennyiben csak a módszerek kerültek jóváhagyásra – a módszereket hatálybalépésük előtt közzétegyék.

(2) Az átviteli- vagy az elosztórendszer-üzemeltető megtagadhatja a hozzáférést, ha nem áll rendelkezésre a szükséges kapacitás. A megtagadást, különösen a 3. cikkre való tekintettel, objektív és technikailag, valamint gazdaságilag alátámasztott kritériumokkal kellőképpen megalapozott indokokkal kell alátámasztani. […]”

8. A 2009/72 irányelvnek „A szabályozó hatóság feladatai és hatáskörei” címet viselő 37. cikke a következőképpen rendelkezik:

„[…]

(6) A szabályozó hatóságok felelősek legalább a következőkre vonatkozó feltételek kiszámításához vagy meghatározásához használt módszertanoknak – azok hatálybalépése előtt kellő időben történő – megállapításáért vagy jóváhagyásáért:

a) a nemzeti hálózatokhoz való csatlakozás és hozzáférés feltételei, beleértve az átviteli és elosztási tarifákat, vagy azok módszertanait. Ezeket a tarifákat vagy módszertanokat úgy kell meghatározni, hogy a hálózatok működőképességének biztosításához szükséges beruházásokat el lehessen végezni;

b) kiegyenlítő szolgáltatások nyújtása, amit a lehető leggazdaságosabb módon kell végezni, és amelyeknek megfelelő módon ösztönözniük kell a hálózatfelhasználókat arra, hogy kiegyensúlyozzák az általuk betáplált és vételezett mennyiséget. A kiegyenlítő szolgáltatásokat tisztességes és megkülönböztetéstől mentes módon kell nyújtani, és tárgyilagos kritériumokon kell alapulniuk;

c) a határon átnyúló infrastruktúrához való hozzáférés, ideértve a kapacitásallokálásra és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó eljárásokat is.

(7) Az alkalmazott módszertanokat vagy a szerződési feltételeket nyilvánosságra kell hozni.

(8) A tarifák vagy módszertanok és a kiegyenlítő szolgáltatások meghatározásakor vagy jóváhagyásakor a szabályozó hatóságok biztosítják, hogy az átviteli vagy elosztórendszer- üzemeltetők [helyesen: elosztórendszer-üzemeltetők] rövid és hosszú távon egyaránt megfelelően ösztönözve legyenek a hatékonyság javítására, a piaci integrációnak és az ellátás biztonságának az elősegítésére, valamint a kapcsolódó kutatási tevékenységek támogatására.

[…]”

B. Az olasz jog

1. A 99/2009. sz. törvény

9. A 99/2009. sz. törvény[10] 30. cikkének (27) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Az esetleges saját termeléssel rendelkező magánhálózatok révén a nemzeti villamosenergia-rendszerhez kapcsolódó végső fogyasztók részére nyújtandó villamosenergia-szolgáltatás minőségének biztosítása és javítása érdekében […] a gazdaságfejlesztési minisztérium a jelen törvény hatálybalépésétől számított 120 napon belül meghatározza a hálózatüzemeltető, az elosztási koncesszió kedvezményezett vállalkozásai, a magánhálózatok tulajdonosa és az e rendszerekhez kapcsolódó végső fogyasztó közötti kapcsolatok meghatározására vonatkozó új szempontokat. A villamosenergia- és gázhatóság feladata, hogy e szempontokat – a meglévő források racionális felhasználásának szükségességére is figyelemmel – a szerzett jogok összeegyeztetésének és védelmének érdekében alkalmazza.”A 99/2009. sz. törvény 33. cikke rendelkezik a „belső felhasználói hálózatok” (a továbbiakban: RIU hálózatok) elnevezésű különös magánhálózat-típusról.

10. A 99/2009. sz. törvény 33. cikkének (1) bekezdése szerint:

„[…] »Belső felhasználói hálózat« (RIU) az a villamosenergia-hálózat, amelynek felépítése megfelel valamennyi következő feltételnek:

a) a jelen törvény hatálybalépésekor meglévő hálózat vagy olyan hálózat, amelyre vonatkozóan ebben az időpontban megkezdődtek a kivitelezési munkálatok, vagy a hatályos szabályozás által előírt valamennyi engedély rendelkezésre áll;

b) összeköti az ipari fogyasztási egységeket vagy az ipari fogyasztási egységeket és az ipari termelési folyamathoz elengedhetetlen villamosenergia-termelő üzemeket, feltéve hogy azok legfeljebb három szomszédos önkormányzat területén, vagy – kizárólag abban az esetben, ha a termelőüzemek megújuló energiaforrással működnek – legfeljebb három szomszédos megye területén helyezkednek el;

c) a hálózatra nem vonatkozik a harmadik fél általi csatlakozás kötelezettsége azzal, hogy a hálózathoz csatlakozó valamennyi jogalany jogosult másodlagosan olyan hálózathoz csatlakozni, amely a harmadik fél általi csatlakozás kötelezettségének hatálya alá tartozik;

d) egy vagy több kapcsolódási ponton keresztül olyan legalább 120 kV névleges feszültségű hálózathoz kapcsolódik, amely a harmadik fél általi csatlakozás kötelezettségének hatálya alá tartozik;

e) a hálózat annak egyetlen üzemeltetőjeként eljáró felelős személlyel rendelkezik. E személy eltérhet a fogyasztási egység vagy termelőüzem tulajdonosaitól, de nem lehet a villamos energia átviteli, teherelosztási vagy elosztási koncesszió jogosultja.”

10 Legge 23 luglio 2009, n. 99 – Disposizioni per lo sviluppo e l'internazionalizzazione delle imprese, nonché in materia di energia (a vállalkozások fejlesztésére és nemzetközivé válására, valamint az energiára vonatkozó rendelkezésekről szóló, 2009. július 23-i 99. sz. törvény; a továbbiakban: 99/2009. sz. törvény).

2. A 2010. december 10-i miniszteri rendelet

11. A 99/2009. sz. törvény 30. cikkének (27) bekezdését a 2010. december 10-i miniszteri rendelet [11] hajtotta végre.

12. A 2010. december 10-i miniszteri rendelet különösen a következő kötelezettségeket állapította meg: i. a magánhálózat-üzemeltetők kötelesek a hálózatra rácsatlakozott végső fogyasztók részére biztosítani, hogy kérelmezhessék az állami hálózathoz való fizikai vagy virtuális csatlakozást, és annak érvényt szerezhessenek; ii. a magánhálózat-üzemeltetők kötelesek biztosítani az állami hálózatok üzemeltetői részére, hogy a végső fogyasztóknak az állami hálózatokhoz történő csatlakozáshoz való jogának biztosítása érdekében használhassák a hálózatot.

13. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szerint a 99/2009. sz. törvény 30. cikkének (27) bekezdésében hivatkozott hálózatok meghatározását az olasz jog nem tartalmazza. [12] Ennélfogva ezek a RIU hálózatoktól és az egyszerű termelési és fogyasztási rendszerektől eltérő hálózatok egy fennmaradó kategóriát alkotnak. [13] E hálózatok elnevezése a továbbiakban más magánhálózatok.

3. A 93/2011. sz. törvényerejű rendelet

14. A 93/2011. sz. törvényerejű rendelet [14] 38. cikkének (5) bekezdése szerint:

„A 115/2008. sz. törvényerejű rendelet 2. cikke (1) bekezdésének t) pontja értelmében vett hatékony felhasználói rendszerekre vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül, a 99/2009. sz. törvény 33. cikke értelmében vett RIU hálózatok és a 99/2009. sz. törvény 30. cikkének (27) bekezdése értelmében vett más magánhálózatok zárt elosztó rendszereknek minősülnek […]”.

15. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szerint a 93/2011. sz. törvényerejű rendelet 38. cikkének (5) bekezdésében foglalt „zárt elosztó rendszerek” kifejezés a 2009/72 irányelv 28. cikkére utal vissza.

16. Az olasz jog értelmében kizárólag a RIU hálózatok [15] és a más magánhálózatok [16] minősülnek zárt elosztó rendszereknek.

11 Decreto ministeriale 10 dicembre 2010 – Attuazione dell'articolo 30, comma 27, della legge 23 luglio 2009, n. 99, in materia di rapporti intercorrenti fra i gestori delle reti elettriche, le società di distribuzione in concessione, i proprietari di reti private ed i clienti finali collegati a tali reti (a 2009. július 23-i 99. sz. törvény 30. cikkének (27) bekezdése értelmében elfogadott, a villamosenergia-hálózat üzemeltetők, az elosztási koncesszió kedvezményezett vállalkozásai, a magánhálózatok tulajdonosa és az e hálózatokhoz kapcsolódó végső fogyasztók közötti kölcsönös kapcsolatokról szóló 2010. december 10-i miniszteri rendelet; a továbbiakban: 2010. december 10-i miniszteri rendelet).

12 Annak ellenére, hogy a 99/2009. sz. törvény 30. cikkének (27) bekezdése előírta e hálózatok meghatározását szolgáló szempontok gazdaságfejlesztési minisztérium általi elfogadását.

13 Lásd az alábbi 18. pontot.

14 Decreto legislativo 1 giugno 2011, n. 93 – Attuazione delle direttive 2009/72/CE, 2009/73/CE e 2008/92/CE relative a norme comuni per il mercato interno dell'energia elettrica, del gas naturale ed ad una procedura comunitaria sulla trasparenza dei prezzi al consumatore finale industriale di gas e di energia elettrica, nonchè abrogazione delle direttive 2003/54/CE e 2003/55/CE (a villamos energia és a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról, valamint az ipari végfelhasználók által fizetendő gáz- és villamosenergia-árak átláthatóságának javítását célzó közösségi eljárásról és a 2003/54/EK irányelv, valamint a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2009/72/EK, 2009/73/EK és 2008/92/EK irányelv átültetéséről szóló, 2011. június 1-jei 93. sz. törvényerejű rendelet) (a továbbiakban: 93/2011. sz. törvényerejű rendelet).

15 Lásd a fenti 10. pontot.

16 Lásd a fenti 13. pontot.

17. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szerint a 115/2008. sz. törvényerejű rendelet[17] 2. cikke (1) bekezdésének t) pontja értelmében vett rendszerek (a továbbiakban: hatékony felhasználói rendszerek) és az ugyanezen törvényerejű rendelet 10. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében vett rendszerek (a továbbiakban: a hatékony felhasználói rendszerekkel egyenértékű már meglévő rendszerek) az olasz jog alapján nem minősülnek zárt elosztó rendszereknek.

18. A 115/2008. sz. törvényerejű rendelet 2. cikke (1) bekezdése t) pontjának a tényállás megvalósulása idején hatályos változata szerint a hatékony felhasználói rendszerek „olyan rendszerek, amelyek a […] villamosenergia-termelő üzemeket a harmadik fél hozzáférése biztosításának kötelezettségével nem érintett magánhálózaton keresztül közvetlenül egyetlen végső fogyasztóhoz tartozó fogyasztási egységekkel kötik össze, azzal, hogy e rendszerek a fogyasztó tulajdonát képező vagy teljeskörűen rendelkezésére álló területen fekszenek.” A 115/2008. sz. törvényerejű rendelet10. cikke (2) bekezdése b) pontjának a tényállás megvalósulása idején hatályos változata szerint a hatékony felhasználói rendszerekkel egyenértékű már meglévő rendszerek olyan rendszerek „amelyek felépítése összhangban áll a 2. cikk 1. bekezdésének t) pontjában rögzített meghatározással, vagy amelyek a harmadik fél hozzáférése biztosításának kötelezettségével nem érintett magánhálózaton keresztül közvetlenül kizárólag ugyanazon jogi személy tulajdonát képező villamosenergia-termelő üzemeket és fogyasztási egységeket kötnek össze” A hatékony felhasználói rendszerek és a hatékony felhasználói rendszerekkel egyenértékű már meglévő rendszerek is „egyszerű termelési és fogyasztási rendszereknek” minősülnek.

4. 91/2014. sz. rendelettörvény

19. A 91/2014. sz. rendelettörvény[18] 24. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„A később módosított 99/2009. sz. törvény 33. cikke értelmében vett belső felhasználói hálózatok, a később módosított 115/2008. sz. törvényerejű rendelet 10. cikkének (2) bekezdése szerinti rendszerek és az ugyanezen törvényerejű rendelet 10. cikkének (1) bekezdése értelmében vett hatékony felhasználói rendszerek tekintetében, amelyek 2014. december 31-ig kezdték meg működésüket, a rendszer 1. bekezdés szerinti általános költségeinek fedezetéül szolgáló díjakat a változó részek tekintetében a felhasznált és nem a hálózatról vételezett villamos energiára is alkalmazni kell a hálózatról vételezett energia után fizetendő egységes díjak összege 5%-ának megfelelő mértékben.”

5. A villamosenergia-, gáz- és vízügyi hatóság 539/2015. sz. határozata

20. Az Autorità per l’energia elettrica il gas e il sistema idrico (villamosenergia-, gáz- és vízügyi hatóság, Olaszország) (a továbbiakban: AEEGSI) 539/2015. sz. határozatának[19] A melléklete rögzíti a zárt elosztó rendszerekre vonatkozó szabályokat.

17 Decreto legislativo 30 maggio 2008, n. 115 – Attuazione della direttiva 2006/32/CE relative all’efficienza degli usi finali dell’energia e i servizi energetici e abrogazione della direttiva 93/76/CEE (az energia-végfelhasználás hatékonyságáról és az energetikai szolgáltatásokról, valamint a 93/76/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2006/32/EK irányelv átültetéséről szóló, 2008. május 30-i 115. sz. törvényerejű rendelet) (a továbbiakban: 115/2008. sz. törvényerejű rendelet).

18 Decreto legge 24 giugno 2014, n. 91 – Disposizioni urgenti per il settore agricolo, la tutela ambientale e l’efficientamento energetico dell’edilizia scolastica a universitaria, il rilancio e lo sviluppo delle imprese, il contenimento dei costi gravanti sulle tariffe elettriche, nonché per la definizione immediata di adempimenti derivanti della normativa europea (a mezőgazdasági ágazatra, a környezetvédelemre, valamint az iskolai és egyetemi épületek energiahatékonyságára, a vállalkozások indítására és fejlesztésére, továbbá a villamos energia tarifákat terhelő költségek viselésére, valamint az uniós szabályok azonnali végrehajtására vonatkozó sürgős rendelkezésekről szóló, 2014. június 24-i 91. sz. rendelettörvény) (a továbbiakban: 91/2014. sz. rendelettörvény). A 91/2014. sz. rendelettörvényt később módosításokkal törvénnyé alakították át.

19 Deliberazione 12 novembre 2015, n. 539/2015/R/eel dell’Autorità per l’energia elettrica, il gas e il sistema idrico – Regolazione dei servizi di connessione, misura, trasmissione, distribuzione, dispacciamento e vendita nel caso di sistemi di distribuzione chiusi (zárt elosztó rendszerek esetén a kapcsolódási, mérési, átviteli, elosztási, tehermegosztási és értékesítési szolgáltatásokra vonatkozó szabályzatról szóló, 2015. november 12-i 539/2015. sz. villamosenergia-, gáz- és vízügyi hatósági határozat; a továbbiakban: 539/2015. sz. határozat). Az 539/2015. sz. határozat az AEEGSI – jelenleg az Autorità di Regolazione per Energia Reti e Ambiente (az energiaügyért, hálózatokért és a környezetvédelemért felelős szabályozó hatóság, Olaszország) – weboldalán, a következő címen érhető el: https://www.arera.it/it/index.htm.

21. Az 539/2015. sz. határozat A. mellékletének 8. cikke szerint „a zárt elosztó rendszer olyan hálózat, amelyre az azon felhasználók érdekében való csatlakozás kötelezettsége vonatkozik, amelyek a jelen határozat 6. cikke értelmében a zárt elosztó rendszerhez csatlakoztatható felhasználók körébe tartoznak”.

22. Az 539/2015. sz. határozat A. melléklete 10. cikkének (6) bekezdése szerint „a zárt elosztó rendszer üzemeltetője a külön elszámolásról szóló egységes szerkezetbe foglalt szöveg (TIUC) szerinti, elszámolással összefüggő és a funkcionális szétválasztásról szóló egységes szerkezetbe foglalt szöveg (TIUF) szerinti, funkcionális szétválasztásra vonatkozó kötelezettséggel összefüggésben megegyezik a kevesebb mint 5000 vételezési ponttal rendelkező, villamosenergia-elosztó szolgáltatást nyújtó jogalannyal”. [20]

23. Az 539/2015. sz. határozat A. melléklete 22. cikkének (1) bekezdése szerint „a terhelosztás szabályait az egyes felhasználók által a zárt elosztó rendszer saját felhasználói csatlakozási pontján keresztül a rendszerbe betáplált és onnan vételezett villamos energiával kapcsolatban is alkalmazni kell.”

II. A tényállás, az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

24. A Solvay Chimica Italia S.p.A. (a továbbiakban: Solvay), az Erg Power S.r.l. és az Erg Power Generation S.p.A. (a továbbiakban együtt: Erg Power), az Eni S.p.A., az Enipower S.p.A. és a Versalis S.p.A. (a továbbiakban együtt: Eni), a Sol Gas Primari S.r.l és a Whirlpool Europe S.r.l. a 93/2011. sz. törvényerejű rendelet 38. cikkének (5) bekezdése értelmében zárt elosztó rendszereknek minősülő villamos energia elosztóhálózatok tulajdonosai vagy üzemeltetői. Például a (Siracusa megye területén elhelyezkedő) Priolo Gargallo és Melilli helyi önkormányzatok területén fekvő petrolkémiai üzem hatékony felhasználói hálózatának tulajdonosa az Erg Power S.r.l., míg üzemeltetője az Erg Power Generation S.p.A. Ez a hatékony felhasználói hálózat tizenegy vállalkozást köt össze az Erg Power S.r.l. által üzemeltetett hőerőművel.

25. Az AEEGSI azt követően, hogy a 93/2011. sz. törvényerejű rendelet 38. cikkének (5) bekezdése révén az előző pontban említett vállalkozások tulajdonát képező vagy általuk üzemeltetett hálózatokat zárt elosztó rendszereknek minősítette, elfogadta az 539/2015. sz. határozatot, amellyel a szóban forgó hálózatok üzemeltetőivel szemben új kötelezettségeket írt elő.

26. Ennek következtében – többek között – ezek a vállalkozások keresetet terjesztettek a Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia (Lombardia tartomány közigazgatási bírósága, Olaszország) elé, amelyben az 539/2015. sz. határozat megsemmisítését kérték.

27. Az alapeljárás felperesei azzal érveltek, hogy az 539/2015. sz. határozat a 93/2011. sz. törvényerejű rendelet 38. cikkének (5) bekezdése értelmében vett zárt elosztó rendszerekre az állami hálózatra vonatkozó szabályok alkalmazását írja elő, [21] a zárt elosztó rendszerek sajátos jellemzőit pedig nem veszi figyelembe. Az alapeljárás felpereseinek álláspontja szerint e rendszerek állami hálózatnak való megfeleltetése összeegyeztethetetlen a 2009/72 irányelv 28. cikkével.

20 Lásd az 539/2015. sz. határozat A. melléklete 1. cikkének r) és s) pontját. A külön elszámolásról szóló egységes szerkezetbe foglalt szöveg (TIUC) a deliberazione 22 maggio 2014, n. 231/2014/R/com dell’AEEGSI - Disposizioni in materia di obblighi di separazione contabile (unbundling) per i settori dell’energia elettrica e del gas (a gáz- és villamosenergia-ágazatban a külön elszámolás [szétválasztás] kötelezettségéről szóló, 2014. május 22-i 231/2014/R/com. sz. AEEGSI határozat) A. mellékletében szerepel. A funkcionális szétválasztásról szóló egységes szerkezetbe foglalt szöveg (TIUF) a deliberazione 22 giugno 2015, n. 296/2015/R/com dell’AEEGSI - Disposizioni in merito agli obblighi di separazione funzionale (unbundling) per i settori dell’energia elettrica e del gas (a gáz- és villamosenergia-ágazatban a funkcionális szétválasztás kötelezettségéről szóló, 2015. június 22-i 296/2015/R/com. sz. AEEGSI határozat) A. mellékletében szerepel. Mindkét határozat az AEEGSI weboldalán érhető el.

21 Lásd az alábbi 35. pontot.

28. Az alapeljárás felperesei a kérdést előterjesztő bíróság előtt többek között az 539/2015. sz. határozat következő pontjait kifogásolták: i. a harmadik felek általi csatlakozás biztosítása kötelezettségének a 93/2011. sz. határozat 38. cikkének (5) bekezdése értelmében vett zárt elosztó rendszerek üzemeltetői esetében való bevezetése, ii. a külön elszámolás és a funkcionális szétválasztás kötelezettségének a zárt elosztó rendszerek üzemeltetői esetében való bevezetése, iii. a teherelosztás kötelezettségének a zárt elosztó rendszerhez kapcsolódó valamennyi felhasználóval összefüggésben történő alkalmazása az egész rendszer összességében egyetlen terhelosztó felhasználóként történő kezelése helyett, ahogyan az korábban történt, iv. a villamosenergia-rendszer általános költségeinek a zárt elosztó rendszerhez kapcsolódó egyes felhasználók általi felhasználásra történő alkalmazása, abban az esetben is, ha hálózaton belül termelt energiáról van szó.

29. A Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia (Lombardia tartomány közigazgatási bírósága) a jogvita eldöntése érdekében előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a [2009/72/EK irányelv] előírásait, és különösen a 3. cikk 5. és 6. pontját, valamint a 28. cikkét, hogy szükségszerűen villamosenergia-hálózatnak, és így az irányelv értelmében vett »elosztórendszernek« minősül a magánjogi jogalany által létesített vagy üzemeltetett azon rendszer, amelyhez korlátozott számú termelőüzem és fogyasztási egység csatlakozik, valamint amely csatlakozik az állami hálózathoz, anélkül hogy e besorolásból kizárhatóak lennének az irányelv hatálybalépését megelőzően saját célra történő termelés céljából létesített, e jellemzőkkel bíró magánrendszerek?

2) Az előző kérdésre adott igenlő válasz esetén a [2009/72 irányelv] által valamely magán villamosenergia-hálózat különös jellegének igazolására biztosított egyedüli lehetőség e hálózatnak a [2009/72 irányelv] 28. cikke szerinti zárt elosztó rendszer kategóriába sorolása, vagy a nemzeti jogalkotó meghatározhatja az elosztó rendszereknek egy, a zárt elosztó rendszer vonatkozásában előírttól eltérő, egyszerűsített szabályozás hatálya alá tartozó külön kategóriáját is?

3) Az előző kérdésektől függetlenül úgy kell-e értelmezni az [2009/72 irányelvet], hogy az irányelv 28. cikke értelmében vett zárt elosztó rendszerekre minden esetben vonatkozik a harmadik felek általi csatlakozás biztosításának kötelezettsége?

4) Az előző kérdésektől függetlenül a magán villamosenergia-hálózatnak a [2009/72 irányelv] 28. cikke értelmében vett zárt elosztó rendszerré minősítése azt teszi-e lehetővé a nemzeti jogalkotó részére, hogy e rendszer javára kizárólag az irányelv 28. cikkében és 26. cikkének (4) bekezdésében kifejezetten szabályozott, az elosztó rendszerek általános szabályozása alóli kivételekről rendelkezzen, vagy az említett irányelv (29) és (30) preambulumbekezdésében előírtak fényében a tagállam előírhat vagy elő kell írnia az elosztó rendszerek általános szabályozásának alkalmazása alóli további kivételeket is oly módon, hogy biztosítsa a fent említett preambulumbekezdésekben megjelölt célkitűzések elérését?

5) Amennyiben a Bíróság úgy véli, hogy a tagállam előírhat vagy elő kell írnia a zárt elosztó rendszerek különös jellemzőit figyelembe vevő szabályozást, ellentétes-e a [2009/72 irányelv] előírásaival, különösen (29) és (30) preambulumbekezdésével, 15. cikkének (7) bekezdésével, 37. cikke (6) bekezdésének b) pontjával és 26. cikkének (4) bekezdésével a jelen ügyben releváns szabályozáshoz hasonló olyan nemzeti szabályozás, amely a zárt elosztó rendszereket az állami hálózatokra vonatkozó szabályozással teljesen megegyező, teherelosztási és szétválasztási szabályozás hatálya alá veti, és amely a villamosenergia-rendszer általános költségei tekintetében előírja, hogy az ezek fedezetéül szolgáló díjak részben a zárt rendszeren belül felhasznált energiához is igazodnak?”

30. Írásbeli észrevételeket a Solvay, az Erg Power, az Eni, a Görög Köztársaság, az Olasz Köztársaság, a Holland Királyság és az Európai Bizottság terjesztett elő.

31. A Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia (Lombardia tartomány közigazgatási bírósága) a Bíróságnak az eljárási szabályzat 101. cikke értelmében vett felvilágosításkérésére válaszul 2018. április 12-i határozatában előadta először is azt, hogy a funkcionális szétválasztás kötelezettsége a 93/2011. sz. törvényerejű rendelet 38. cikkének (5) bekezdése értelmében vett zárt elosztó rendszerek üzemeltetőire már nem vonatkozik,[22] másrészt pedig azt, hogy a 91/2014. sz. rendelettörvény 24. cikkének (2) bekezdését hatályon kívül helyezték, így a villamosenergia-rendszer általános költségei jelenleg a zárt elosztó rendszer egésze által az állami hálózatról vételezett villamos energiára vonatkoznak.[23]

32. Következésképpen a kérdést előterjesztő bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett ötödik kérdést a szétválasztási kötelezettségekre és a villamosenergia-rendszer általános költségeire vonatkozó részében visszavonta.

33. A Solvay, az Eni, az Olasz Köztársaság és az Európai Bizottság a 2018. május 31-i tárgyaláson szóbeli észrevételt terjesztett elő.

III. Elemzés

A. Előzetes megjegyzések

34. Az egyértelműség kedvéért rámutatok arra, hogy az előzetes döntéshozatal céljából a Bíróság elé terjesztett kérdésekben az „állami hálózatra” való utalás alatt koncessziós szerződés keretében üzemeltetett elosztó vagy átviteli hálózatot kell érteni. Az 539/2015. sz. határozat A. melléklete 1. cikke (1) bekezdésének u) pontja szerint ugyanis az „állami hálózat” „a villamos energia átvitele vagy elosztása céljából koncessziós szerződés keretében üzemeltetett minden olyan villamosenergia-hálózat”, amelynek üzemeltetője „erre irányuló kérelem esetén harmadik felek számára hozzáférést köteles biztosítani”, mivel közszolgáltatást végez.

35. Ennélfogva a jelen indítványban az olasz jog alapján koncessziós szerződés keretében üzemeltetett átviteli vagy elosztórendszerekre a továbbiakban „állami hálózatként” utalok. A RIU hálózatok,[24] a más magánhálózatok,[25] valamint az egyszerű termelési és fogyasztási rendszerek[26] nem képezik részét az állami hálózatnak.

36. Mindenekelőtt azt vizsgálom meg, hogy a 2009/72 irányelv értelmében vett „elosztórendszernek” minősül-e a magánjogi jogalany által létesített és üzemeltetett olyan rendszer, amelyhez korlátozott számú termelőüzem és fogyasztási egység csatlakozik, valamint amely csatlakozik az állami hálózathoz (az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés). Mivel álláspontom szerint erről van szó, ezt követően megvizsgálom, hogy a tagállamok valamely elosztórendszert a 2009/72 irányelvben előírt kötelezettségek alól kizárólag akkor mentesíthetnek-e, ha az adott rendszer az irányelv 28. cikkének (1) bekezdése értelmében vett zárt elosztó rendszerként sorolható be, vagy a tagállamok

22 Ennek oka, hogy a legge 4 agosto 2017, n. 124 – legge annuale per il mercato e la concorrenza (2017. augusztus 4-i 124. sz. törvény, a piacról és a versenyről szóló éves törvény) a 93/2011. sz. törvényerejű rendelet 38. cikkének (5) bekezdését 5 bis és 5 ter bekezdéssel egészítette ki akként, hogy az elosztórendszer-üzemeltetőket terhelő funkcionális szétválasztás kötelezettsége nem vonatkozik a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőire, amelyek kizárólag abban az esetben kötelesek külön elszámolást vezetni, ha vertikálisan integrált vállalkozás részét képezik. Következésképpen a villamos energiáért, a hálózatokért és a környezetvédelemért felelős szabályozó hatóság elfogadta a deliberazione 18 gennaio 2018, n. 15/2018/R/com – Esclusione dagli obblighi di separazione funzionale per le imprese di distribuzione elettrica con meno di 25 000 punti di prelievo e per i sistemi di distribuzione chiusi, ai sensi della legge 124/2017 címet viselő határozatot (a kevesebb mint 25 000 vételezési ponttal rendelkező, villamosenergia-elosztókra és a 124/2017. sz. törvény értelmében vett zárt elosztó rendszerekre vonatkozó funkcionális szétválasztási kötelezettség alóli mentesítésről szóló, 2018. január 18-i 15/2018/R/com. sz. határozat).

23 Lásd a később törvénnyé átalakított decreto legge 30 dicembre 2016, n. 244 – Proroga e definizione di termini címet viselő rendelettörvényt (a határidők meghosszabbításáról és meghatározásáról szóló, 2016. december 30-i 244. sz. rendelettörvény).

24 Lásd a fenti 10. pontot.

25 Lásd a fenti 13. pontot.

26 Lásd a fenti 18. pontot.

meghatározhatják az elosztórendszereknek egy másik olyan kategóriáját is, amely egyéb mentességek hatálya alá tartozhat (az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés). Ezt követően annak vizsgálatára térek rá, hogy a harmadik felek általi hozzáférés biztosításának a 2009/72 irányelv 32. cikkében előírt kötelezettsége vonatkozik-e a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőire (az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdés), és hogy a tagállamok a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit kizárólag az irányelv 26. cikkének (4) bekezdésében és 28. cikkének (2) bekezdésében felsorolt követelmények alól mentesíthetik-e (az előzetes döntéshozatalra utalt negyedik kérdés). Végezetül megvizsgálom, hogy a 2009/72 irányelvvel ellentétes-e az olyan nemzeti szabályozás, amely a zárt elosztó rendszerek felhasználóira a teherelosztási díjak tekintetében az állami hálózat felhasználóira vonatkozó szabályok alkalmazását írja elő (az előzetes döntéshozatalra előterjesztett ötödik kérdés).

B. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésről

37. A kérdést előterjesztő bíróság első kérdésével arra kíván a Bíróságtól választ kapni, hogy a 2009/72 irányelv, különösen ezen irányelv 2. cikkének 5. és 6. pontja, valamint 28. cikke értelmében vett „elosztórendszernek” minősül-e a magánjogi jogalany által létesített és üzemeltetett olyan rendszer, amelyhez korlátozott számú termelőüzem és fogyasztási egység csatlakozik, valamint amely csatlakozik az állami hálózathoz. A kérdést előterjesztő bíróság arra is választ kíván kapni, hogy e tekintetben figyelembe kell-e venni azt, hogy a szóban forgó rendszert a 2009/72 irányelv hatálybalépése előtt hozták létre, vagy hogy azt eredetileg saját célra történő termelés céljából létesítették.

38. Rögzítem, hogy álláspontom szerint az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésben szereplő, a 2009/72 irányelv 3. cikkének 5. és 6. pontjára történő utalás alatt a 2009/72 irányelv 2. cikkének 5. és 6. pontjára való utalást kell érteni. A 2009/72 irányelv 3. cikkének 5. és 6. pontja ugyanis közszolgáltatási kötelezettségekre (közelebbről a fogyasztók szolgáltatóváltáshoz és valamennyi releváns fogyasztási adathoz való jogára, valamint a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése céljából ellentételezés és kizárólagos jogok megkülönböztetéstől mentes biztosításának a tagállamokat terhelő kötelezettségére) vonatkozik. Ez a rendelkezés a RIU hálózatok és a más magánhálózatok elosztórendszerekként történő besorolása szempontjából aligha bír jelentőséggel. Ezenfelül a 2009/72 irányelv 3. cikkének 5. és 6. pontja az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indoklásában nem szerepel. Ezzel ellentétben az irányelv 2. cikkének 5. és 6. pontját említi az előzetes döntéshozatal iránti kérelem indoklása. Ezenfelül e rendelkezés az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés szempontjából jelentőséggel bír, mivel meghatározza az „elosztás” és az „elosztórendszer-üzemeltető” fogalmát.

39. A Solvay és az Erg Power előadja, hogy nem feltétlenül minősül a 2009/72 irányelv 2. cikkének 5. és 6. pontja, valamint 28. cikke értelmében vett elosztórendszernek a magánjogi jogalany által létesített és üzemeltetett olyan rendszer, amelyhez korlátozott számú termelőüzem és fogyasztási egység csatlakozik, valamint amely csatlakozik az állami hálózathoz. Álláspontjuk szerint ebből a kategóriából kizárhatók azok a rendszerek, amelyek az említett jellemzőkkel rendelkeznek, amelyeket a 2009/72 irányelv hatálybalépését megelőzően hoztak létre, és amelyeket eredetileg saját célra történő termelés céljából létesítettek. Az Eni azzal érvel, hogy a RIU hálózatok nem minősülhetnek a 2009/72 irányelv értelmében vett elosztórendszereknek.

40. Az olasz kormány előadja, hogy a RIU hálózatok a 2009/72 irányelv értelmében vett elosztórendszereknek minősülnek. A görög kormány, a holland kormány és a Bizottság álláspontja szerint elosztórendszernek kell tekinteni a magánjogi jogalany által létesített és üzemeltetett olyan rendszert, amelyhez korlátozott számú termelőüzem és fogyasztási egység csatlakozik, valamint amely csatlakozik az állami hálózathoz.

41. Amint arra a kérdést előterjesztő bíróság rámutat, a 2009/72 irányelv nem tartalmazza az „elosztórendszer” fogalmának meghatározását. A 2009/72 irányelv 2. cikkének 5. pontja szerint azonban az „elosztás” „a villamos energia szállítása nagyfeszültségű, középfeszültségű és kisfeszültségű elosztórendszereken a fogyasztóhoz való eljuttatás céljából, ide nem értve az ellátást”.[27] Ennélfogva, amint azt a Bíróság a citiworks ítéletben megállapította, az elosztórendszer a nagykereskedelmi fogyasztók vagy a végső fogyasztók részére történő értékesítésre szánt villamos energia nagyfeszültségű, középfeszültségű és kisfeszültségű szállítására szolgáló rendszer.[28]

42. Valamely hálózatnak a 2009/72 irányelv értelmében vett elosztórendszernek minősülése szempontjából nincs jelentősége, hogy ahhoz kizárólag korlátozott számú termelőüzem és fogyasztási egység csatlakozik.

43. Az elosztás ugyanis a villamos energia bizonyos rendszereken történő szállítása a „fogyasztóhoz” való eljuttatás céljából. A 2009/72 irányelv 2. cikkének 5. pontjában semmi nem utal arra, hogy nem minősülhet az ezen rendelkezés értelmében vett elosztásnak a villamos energiának kizárólag néhány „fogyasztóhoz” való eljuttatás céljából történő szállítása. Következésképpen semmi nem indokolja, hogy miért ne minősülhetne a 2009/72 irányelv értelmében vett elosztórendszernek az olyan rendszer, amelyhez kizárólag néhány fogyasztási egység és termelőüzem csatlakozik. E tekintetben megjegyzem, hogy a citiworks ítélet tárgyát képező rendszer – amelyet a Bíróság a 2009/72 irányelv értelmében vett elosztórendszernek minősített – *korlátozott számú* fogyasztót szolgált ki.[29] A Bíróság szavaival élve „az [uniós] jogalkotónak […] nem állt szándékában, hogy bizonyos […] elosztórendszereket a méretüknél vagy a hozzájuk kapcsolódó villamosenergia-fogyasztásnál fogva kizárjon a 2003/54 irányelv hatálya alól.”[30]

44. Valamely hálózatnak a 2009/72 irányelv értelmében vett elosztórendszernek minősülése szempontjából az sem bír jelentőséggel, hogy azt a 2009/72 irányelv hatálybalépése előtt hozták létre. A 2009/72 irányelv nem rögzíti, hogy az a hatálybalépése előtt létrehozott rendszerekre nem alkalmazható.

45. Végezetül, valamely hálózatnak a 2009/72 irányelv értelmében vett elosztórendszernek minősülése szempontjából nincs jelentősége, hogy azt eredetileg saját célra történő termelés céljából létesítették.

46. Megjegyzem, hogy a 2009/72 irányelv 28. cikke (1) bekezdésének b) pontja szerint zárt elosztó rendszernek (ily módon az alábbiakban kifejtetteknek megfelelően elosztórendszernek) minősülhet az olyan rendszer, amely „elsősorban a rendszer tulajdonosának vagy üzemeltetőjének, illetve ezek kapcsolt vállalkozásainak szolgáltat villamos energiát”.[31] A kiskereskedelmi piacokkal kapcsolatos kérdések bizottsági magyarázata szerint a 2009/72 irányelv 28. cikke (1) bekezdésének b) pontja akkor

27 A 2009/72 irányelv 2. cikkének 19. pontjában foglalt meghatározás szerint „ellátás” „a fogyasztók részére történő villamosenergia-értékesítés, ideértve a viszonteladást”.

28 2008. május 22-i citiworks ítélet (C-439/06, EU:C:2008:298, 46. pont).

29 Lásd a fenti 2. pontot.

30 2008. május 22-i citiworks ítélet (C-439/06, EU:C:2008:298, 49. pont). A 2009/72 irányelvre is vonatkoztatható a Bíróság citiworks ítéletének 49. pontjában szereplő megállapítása, amely szerint az elosztórendszerek méretükre tekintet nélkül a 2003/54 irányelv hatálya alá esnek. Ennek oka, hogy a 2003/54 irányelv 2. cikke 5. pontjának megfogalmazása – amelynek következtében a Bíróság a citiworks ítéletének 49. pontjában a fent említett megállapítást tette – a 2009/72 irányelv 2. cikke 5. pontjának szövegével szinte azonos. A 2003/54 irányelv 2. cikkének 5. pontjában foglalt meghatározás szerint ugyanis az elosztás „a villamos energia szállítása nagyfeszültségű, középfeszültségű és kisfeszültségű elosztóhálózatokon a fogyasztóhoz való eljuttatás céljából, nem beleértve az ellátást”.

31 Lásd az alábbi 69. pontot.

alkalmazandó, „ha valamely vállalkozás lehetővé tette a saját felhasználás céljából kifejlesztett rendszerhez való, felhasználók általi hozzáférést”.[32] Álláspontom szerint e rendelkezés olyan elosztórendszerekre vonatkozik, amelyeket a RIU hálózatokhoz hasonlóan eredetileg saját célra történő termelés céljára létesítettek.[33]

47. Következésképpen az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2009/72 irányelv 2. cikkének 5. pontját és 28. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy elosztórendszernek minősül a magánjogi jogalany által létesített és üzemeltetett olyan rendszer, amelyhez korlátozott számú termelőüzem és fogyasztási egység csatlakozik, valamint amely csatlakozik az állami hálózathoz. E tekintetben nincs jelentősége annak, hogy a rendszert eredetileg saját célra történő termelés céljára létesítették, és hogy azt a 2009/72 irányelv hatálybalépését megelőzően hozták létre.

C. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésről

48. A kérdést előterjesztő bíróság a második kérdésével lényegében arra kíván a Bíróságtól választ kapni, hogy a tagállamok valamely elosztórendszert a 2009/72 irányelvben előírt kötelezettségek alól kizárólag akkor mentesíthetnek-e, ha az adott rendszer az irányelv 28. cikkének (1) bekezdése értelmében vett zárt elosztó rendszerként sorolható be, vagy a tagállamok meghatározhatják az elosztórendszereknek egy másik kategóriáját, és az e kategóriába tartozó rendszereket mentesíthetik olyan kötelezettségek alól, amelyek alól a zárt elosztó rendszerek nem mentesülhetnek.

49. A Solvay, az Erg Power és az Eni előadja, hogy a nemzeti jogalkotó meghatározhatja az elosztórendszereknek egy, a zárt elosztó rendszerek vonatkozásában előírttól eltérő, egyszerűsített szabályozás hatálya alá tartozó külön kategóriáját is.

50. Az olasz kormány, a görög kormány, a holland kormány és a Bizottság azzal érvel, hogy a 2009/72 irányelv nem teszi lehetővé a tagállamok számára, hogy az elosztórendszereknek egy, a zárt elosztó rendszerek vonatkozásában előírttól eltérő, egyszerűsített szabályozás hatálya alá tartozó külön kategóriáját határozzák meg.

51. Megjegyzem, hogy a 2009/72 irányelv az elosztórendszer-üzemeltetők tekintetében bizonyos kötelezettségeket ír elő. Közelebbről, az elosztórendszer-üzemeltetők kötelesek szétválasztani a funkciókat[34] és külön elszámolást vezetni.[35] Az elosztórendszer-üzemeltetők továbbá objektív és megkülönböztetéstől mentes tarifákon kötelesek harmadik felek hozzáférését biztosítani.[36] Ezenfelül minden elosztórendszer-üzemeltető (amennyiben ezt a feladatot is ellátja) átlátható, megkülönböztetéstől mentes, piaci alapú eljárások alapján szerzi be a veszteségeket fedező energiát és a tartalék kapacitást.[37]

52. A 2009/72 irányelv az elosztórendszerek négy olyan kategóriájáról rendelkezik, amelyeket a tagállamok mentesíthetnek az irányelvben előírt kötelezettségek alól; ezek a kategóriák jelesül a zárt elosztó rendszerek, a kis, szigetüzemben működő rendszerek, a szigetüzemben működő mikrorendszerek, és a 100 000-nél kevesebb rácsatlakozott fogyasztót ellátó rendszerek.

32 Lásd a kiskereskedelmi piacokkal kapcsolatos kérdések bizottsági magyarázata 11. oldalán található 5.2 pontot.

33 E tekintetben a kérdést előterjesztő bíróság rámutat arra, hogy a villamosenergia-hálózatok 1962. évi államosítása az egy termelőüzemet egy fogyasztási egységgel összekötő hálózatokra nem terjedt ki. E hálózatokat ugyanis nem tekintették valódi elosztóhálózatoknak, mivel azonos személy tulajdonát képező két egységet kötöttek össze. E hálózatokat inkább saját célra történő termelés célját szolgáló hálózatoknak tekintették. Idővel azonban egyes ilyen saját célra történő termelés célját szolgáló hálózatok továbbfejlődtek, például ha a fogyasztási egységet harmadik fél részére értékesítették, aminek következtében e hálózatot nem lehetett többé saját célra történő termelés célját szolgáló hálózatnak tekinteni.

34 Lásd a 2009/72 irányelv 26. cikkét.

35 Lásd a 2009/72 irányelv 31. cikkét.

36 Lásd a 2009/72 irányelv 32. cikkét.

37 Lásd a 2009/72 irányelv 25. cikkének (5) bekezdését.

53. Először is, valamely elosztórendszer akkor minősül a 2009/72 irányelv 28. cikkének (1) bekezdése értelmében vett zárt elosztó rendszernek, ha teljesít két feltételt. Egyrészt e rendszer „földrajzilag behatárolt ipari, kereskedelmi vagy megosztott szolgáltatású helyszínek számára szolgáltat villamos energiát”. [38] Másrészt a rendszer integrált tevékenységet folytató vagy integrált termeléssel rendelkező felhasználók részére, illetve elsősorban a tulajdonosának vagy üzemeltetőjének szolgáltat villamos energiát. A 2009/72 irányelv 28. cikkének (2) bekezdése szerint a tagállamok a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit mentesíthetik i. a 25. cikk (5) bekezdésében megállapított kötelezettség alól, amelynek értelmében átlátható, megkülönböztetéstől mentes, piaci alapú eljárások alapján szerzik be a hálózatuk veszteségeit fedező energiát és a tartalék kapacitást, és ii. a 2009/72 irányelv 32. cikkének (1) bekezdésében megállapított kötelezettség alól, amelynek értelmében a tarifákat a 37. cikkel összhangban történő hatálybalépésüket megelőzően hagyják jóvá. Ezenfelül a 2009/72 irányelv 26. cikkének (4) bekezdése értelmében a tagállamok mentesíthetik a szétválasztási kötelezettségek alól az olyan integrált villamosenergia-ipari vállalkozásokat, amelyek 100 000-nél kevesebb rácsatlakozott fogyasztót látnak el, ami a zárt elosztó rendszerek esetében valószínűsíthetően megvalósul. [39]

54. Másodszor, a 2009/72 irányelv 2. cikkének 26. pontja szerint a kis, szigetüzemben működő rendszerek olyan rendszerek, „amely[ek]nek villamosenergia-fogyasztása 1996-ban kevesebb volt, mint 3 000 GWh, és ahol az éves fogyasztásnak kevesebb, mint 5 százaléka származik más rendszerekkel való összekapcsolásból”. A 2009/72 irányelv 44. cikkének (1) bekezdése alapján a tagállamok a rendelet IV., VI., VII. és VIII. fejezetében rögzített kötelezettségektől eltérhetnek (ehhez azonban a Bizottság általi felhatalmazás szükséges). Ezenfelül a 2009/72 irányelv 26. cikkének (4) bekezdése alapján a tagállamok kis, szigetüzemben működő rendszereket mentesíthetnek a szétválasztási kötelezettségek alól. [40]

55. Harmadszor, a 2009/72 irányelv 2. cikkének 27. pontja értelmében a szigetüzemben működő mikrorendszerek olyan rendszerek, „amely[ek]nek villamosenergia-fogyasztása 1996-ban kevesebb volt, mint 500 GWh, és amely[ek] nem áll[nak] összeköttetésben más rendszerekkel”. A 2009/72 irányelv 44. cikkének (1) bekezdése alapján a tagállamok a szigetüzemben működő mikrorendszereket mentesíthetik a rendelet IV., VI., VII. és VIII. fejezetében rögzített kötelezettségek alól (ehhez azonban ismételten a Bizottság általi felhatalmazás szükséges). Ezenfelül a 2009/72 irányelv 26. cikkének (4) bekezdése értelmében a tagállamok mentesíthetik a szétválasztási kötelezettségek alól az olyan rendszereket, amelyek 100 000-nél kevesebb rácsatlakozott fogyasztót látnak el, ami a szigetüzemben működő mikrorendszerek esetében valószínűsíthetően megvalósul.

56. Negyedszer, a 2009/72 irányelv 26. cikkének (4) bekezdése értelmében a 100 000-nél kevesebb rácsatlakozott fogyasztót ellátó rendszerek mentesíthetők az e rendelkezés (1), (2) és (3) bekezdésében előírt kötelezettségek alól. A fent említetteknek megfelelően a zárt elosztó rendszerek, a kis, szigetüzemben működő rendszerek és a szigetüzemben működő mikrorendszerek e kategóriába tartozhatnak.

57. Álláspontom szerint nem létezik az elosztórendszerek más olyan kategóriája, amelyet a tagállamok mentesíthetnek a 2009/72 irányelvben előírt kötelezettségek alól. Amennyiben az uniós jogalkotónak szándékában állt volna a tagállamok számára lehetővé tenni, hogy az elosztórendszerek egy másik kategóriáját határozzák meg, és az e kategóriába tartozó rendszerekre mentességet alkalmazzanak, azt – a 2009/72 irányelv 26. cikkének (4) bekezdésében, 28. cikkének (2) bekezdésében és 44. cikkének (1) bekezdésében foglaltakhoz hasonlóan – kifejezetten előírta volna.

38 A zárt elosztó rendszerek háztartási fogyasztókat – a kisszámú háztartás általi eseti használat kivételével – nem láthatnak el. Lásd a 2009/72 irányelv 28. cikkének (4) bekezdését.

39 A kiskereskedelmi piacokkal kapcsolatos kérdések bizottsági magyarázatának 5.3. alpontja szerint „a zárt [elosztó rendszerek üzemeltetői] legfeljebb 100 000 fogyasztóval rendelkeznek, mivel kizárólag nem háztartási fogyasztókat ellátó, földrajzilag behatárolt területeken üzemelnek. Ennélfogva, a tagállamok alkalmazhatják a [2009/72 irányelv] 26. cikkének (4) bekezdését, amely lehetővé teszi, hogy a tagállamok ezeket [az elosztórendszer-üzemeltetőket] mentesítsék a szétválasztás kötelezettsége alól.”

40 A 2009/72 irányelv 26. cikkének (4) bekezdésében biztosított lehetőség tagállamok általi gyakorlásához a Bizottság határozatára nincs szükség.

58. Következésképpen a tagállamok valamely elosztórendszert kizárólag akkor mentesíthetnek a 2009/72 irányelvben előírt kötelezettségek alól, ha e rendszer zárt elosztó rendszer, kis, szigetüzemben működő rendszer, szigetüzemben működő mikrorendszer vagy 100 000-nél kevesebb rácsatlakozott fogyasztót ellátó rendszer.

59. A jelen ügyben nem hangzott el olyan állítás, amely szerint a RIU hálózatokat vagy a más magánhálózatokat kis, szigetüzemben működő rendszereknek vagy szigetüzemben működő mikrorendszereknek kellene tekinteni. A RIU hálózatokat és a más magánhálózatokat ugyanakkor a 93/2011. sz. törvényerejű rendelet 38. cikkének (5) bekezdése a zárt elosztó rendszerek közé sorolja be. [41]

60. A kérdést előterjesztő bíróság feladata annak meghatározása, hogy a RIU hálózatokat és a más magánhálózatokat a 2009/72 irányelv 28. cikkének (1) bekezdése értelmében vett zárt elosztó rendszereknek kell-e tekinteni.

61. Megjegyzem ugyanakkor, hogy a 99/2009. sz. törvény 33. cikke (1) bekezdésének b) pontja értelmében a RIU hálózatok összekötik az „*ipari* fogyasztási egységeket" vagy az „*ipari* fogyasztási egységeket és a villamosenergia-termelő üzemeket", [42] és „azok legfeljebb három szomszédos önkormányzat területén, vagy – kizárólag abban az esetben, ha a termelőüzemek megújuló energiaforrással működnek – legfeljebb három szomszédos megye területén helyezkednek el". Ennélfogva, álláspontom szerint teljesül a 2009/72 irányelv 28. cikkének (1) bekezdésében foglalt első feltétel, amely szerint a rendszer „egy földrajzilag behatárolt […] helyszín számára" szolgáltat villamos energiát. Azt is megjegyzem, hogy álláspontom szerint – legalábbis abban az esetben, ha a RIU hálózatok olyan ipari fogyasztási egységeket és villamosenergia-termelő üzemeket kötnek össze, „amelyek funkcionálisan elengedhetetlenek az ipari termelési folyamathoz" – teljesül a 2009/72 irányelv 28. cikke (1) bekezdésének a) pontjában foglalt második követelmény, amelynek értelmében a felhasználóknak integrált termelési folyamattal kell rendelkezniük. [43]

62. Következésképpen az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a tagállamok az elosztórendszereket kizárólag akkor mentesíthetik a 2009/72 irányelvben előírt kötelezettségek alól, ha e rendszerek az irányelv 28. cikkének (1) bekezdése értelmében vett zárt elosztó rendszereknek, az irányelv 2. cikkének 26. pontja értelmében vett kis, szigetüzemben működő rendszereknek, az irányelv 2. cikkének 27. pontja értelmében vett szigetüzemben működő mikrorendszereknek minősülnek, vagy ha 100 000-nél kevesebb fogyasztót látnak el. A tagállamok az elosztórendszerek más kategóriáját nem határozhatják meg, és az e kategóriához tartozó rendszereket nem mentesíthetik olyan kötelezettségek alól, amelyek tekintetében a zárt elosztó rendszerek, a kis, szigetüzemben működő rendszerek, a szigetüzemben működő mikrorendszerek vagy a 100 000-nél kevesebb fogyasztót ellátó rendszerek nem élvezhetnek mentességet.

D. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdésről

63. A kérdést előterjesztő bíróság a harmadik kérdésével arra kíván a Bíróságtól választ kapni, hogy a 2009/72 irányelv 28. cikkének (1) bekezdése értelmében vett zárt elosztó rendszerek üzemeltetői a harmadik felek általi hozzáférést minden esetben kötelesek-e biztosítani.

41 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem szerint a „zárt elosztó rendszer" kifejezés a 93/2011. sz. törvényerejű rendelet 38. cikkének 5. pontja és a 2009/72 irányelv 28. cikkének (1) bekezdése szerinti jelentéssel bír. Lásd a fenti 15. pontot.

42 Kiemelés tőlem.

43 A kérdés a más magánhálózatok tekintetében nem vizsgálható meg, mivel a kérdést előterjesztő bíróság állítása szerint az olasz jog a más magánhálózatok meghatározását nem tartalmazza. Lásd a fenti 13. pontot.

64. A Solvay, az Erg Power, az Eni, az olasz kormány és a görög kormány azzal érvelnek, hogy a zárt elosztó rendszerek üzemeltetői a harmadik felek általi hozzáférést nem minden esetben kötelesek biztosítani. [44]

65. A Bizottság álláspontja szerint a 2009/72 irányelv nem teszi lehetővé a tagállamok számára, hogy mentesítsék a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit a harmadik felek általi hozzáférés biztosításának kötelezettsége alól.

66. A 2009/72 irányelv 32. cikke szerint „a tagállamok olyan rendszert hoznak létre, amelyben harmadik feleknek az […] elosztórendszerhez való hozzáférése" objektív és megkülönböztetéstől mentes tarifákon alapszik. A tagállamok biztosítják továbbá, hogy ezeket a tarifákat az irányelv 37. cikkének megfelelően a nemzeti szabályozó hatóság hatálybalépésük előtt jóváhagyja.

67. Az ítélkezési gyakorlat szerint a harmadik személyeknek az átviteli és elosztórendszerekhez történő szabad hozzáférése azon alapvető jelentőségű intézkedések egyikét képezi, amelyeket a tagállamoknak a villamos energia belső piacának kialakítása érdekében meg kell hozniuk. [45] E tekintetben a 2009/72 irányelv (4) bekezdése kiemeli, hogy a hálózathoz való megkülönböztetésmentes hozzáférés nem valósul még meg minden tagállamban.

68. Álláspontom szerint a 2009/72 irányelv 32. cikke kötelezővé teszi a zárt elosztó rendszerek üzemeltetői számára, hogy biztosítsák a harmadik felek általi hozzáférést.

69. Először is hangsúlyozom, hogy a 2009/72 irányelv 28. cikkének (1) bekezdése értelmében vett zárt elosztó rendszerek elosztórendszernek minősülnek. [46] Következésképpen az elosztórendszer-üzemeltetőket terhelő összes kötelezettség – a 2009/72 irányelv eltérő rendelkezése hiányában – a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit is terheli.

70. Ez összhangban áll a kiskereskedelmi piacokkal kapcsolatos kérdések bizottsági magyarázatával. A magyarázat 5.3 alpontja szerint „a zárt elosztó rendszerek elosztórendszereknek minősülnek és nem a rendszerek önálló, új kategóriáját képezik".

71. Ez a villamosenergia-irányelv átdolgozására vonatkozó, 2017. február 23-i bizottsági javaslattal is összhangban áll. [47] E javaslat a 2009/72 irányelv 28. cikkét egy ötödik bekezdéssel egészíti ki (a villamosenergia-irányelv átdolgozására vonatkozó bizottsági javaslat 38. cikke), amely szerint „[ezen] irányelv alkalmazásában a zárt elosztórendszerek elosztórendszernek tekintendők".

72. Másodszor, igaz, hogy a 2009/72 irányelv 32. cikkének (1) bekezdése a tagállamokra bízza az ahhoz szükséges intézkedések meghozatalát, hogy biztosított legyen a harmadik személyek átviteli vagy elosztórendszerekhez történő hozzáférése. E mérlegelési mozgástér azonban – figyelembe véve az átviteli vagy elosztórendszerekhez történő szabad hozzáférés elvének fontosságát [48] –nem hatalmazza fel a tagállamokat arra, hogy mellőzzék az említett elvet azokon az eseteken kívül, amelyekre vonatkozóan a 2009/72 irányelv kivételeket vagy eltéréseket biztosít. [49]

44 A holland kormány az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdésre vonatkozóan nem nyújtott be észrevételeket.

45 2008. május 22-i citiworks ítélet (C-439/06, EU:C:2008:298, 44. pont); 2008. október 9-i Sabatauskas és társai ítélet (C-239/07, EU:C:2008:551, 33. pont); 2016. szeptember 29-i Essent Belgium ítélet (C-492/14, EU:C:2016:732, 76. pont).

46 Amint azt a Bíróság a 2008. május 22-i citiworks ítéletben (C-439/06, EU:C:2008:298, 46. pont) megállapította. Lásd a fenti 41. pontot.

47 A villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról (átdolgozás) szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó, 2017. február 23-i bizottsági javaslat (a továbbiakban: a villamosenergia-irányelv átdolgozására vonatkozó bizottsági javaslat) (COM(2016) 864 final/2).

48 Lásd a fenti 67. pontot.

49 2008. május 22-i citiworks ítélet (C-439/06, EU:C:2008:298, 55. pont).

73. E tekintetben megjegyzem, hogy a 2009/72 irányelv 28. cikke (2) bekezdésének b) pontja nem teszi lehetővé a tagállamok számára, hogy a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit mentesítsék a megkülönböztetéstől mentes, harmadik fél általi hozzáférés biztosításának kötelezettsége alól.

74. A 2009/72 irányelv szerint ugyanis a tagállamok a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit mentesíthetik „a 32. cikk (1) bekezdésében megállapított kötelezettség alól, amelynek értelmében a tarifákat vagy a számításukhoz alkalmazott módszereket a 37. cikkel összhangban történő hatálybalépésüket megelőzően hagyják jóvá”. Ennélfogva, a 2009/72 irányelv 28. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján a tagállamok a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit mentesíthetik a *tarifáik előzetes jóváhagyatásának kötelezettsége alól*. Ez azt jelenti, hogy a zárt elosztó rendszerek üzemeltetői a kiskereskedelmi piacokkal kapcsolatos kérdések bizottsági magyarázatában említett, tárgyalásos úton meghatározott tarifákat is alkalmazhatnak.[50] E jog gyakorlása esetén, a 2009/72 irányelv 28. cikkének (3) bekezdése értelmében a zárt elosztó rendszerek felhasználói a nemzeti szabályozó hatóságtól kérhetik e tarifák felülvizsgálatát. A 2009/72 irányelv 28. cikke (2) bekezdésének b) pontja ugyanakkor nem teszi lehetővé a tagállamok számára, hogy a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit mentesítsék *a harmadik felek általi hozzáférés biztosításának kötelezettsége alól*.[51]

75. Azt is megjegyzem, hogy a kiskereskedelmi piacokkal kapcsolatos kérdések bizottsági magyarázatának 5.3 alpontja szerint „a rendszerhez való, harmadik felek általi hozzáférés biztosításának kötelezettsége a zárt [elosztó rendszerek üzemeltetőire] is vonatkozik”.

76. Ezzel szemben a 2009/72 irányelv 3. cikkének 14. pontja szerint „a tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák a […] 32. cikk […] rendelkezéseit, amennyiben azok alkalmazása – jogilag vagy ténylegesen – akadályozná a villamosenergia-ipari vállalkozások általános gazdasági érdekből előírt kötelezettségek [helyesen: kötelezettségeinek] teljesítését […]”.[52] Az ítélkezési gyakorlat szerint a tagállamok mellőzhetik a 2009/72 irányelv harmadik felek általi hozzáférést előíró 32. cikke rendelkezéseinek alkalmazását, ha teljesülnek az irányelv 3. cikkének 8. pontjában meghatározott feltételek.[53]

77. Ennélfogva, a 2009/72 irányelv 32. cikke a zárt elosztó rendszerek üzemeltetői számára kötelezővé teszi a harmadik felek általi hozzáférés biztosítását, feltéve hogy – az e cikk második bekezdésében foglaltaknak megfelelően – rendelkezésükre áll az ehhez szükséges kapacitás.

78. Megjegyzem, hogy a jelen ügyben az 539/2015. sz. határozat A. mellékletének 8. cikke szerint[54] a RIU hálózatokat és a más magánhálózatokat a harmadik felek rácsatlakoztatásának kötelezettsége nem terheli, mivel e hálózatok felhasználói jogosultak az állami hálózathoz csatlakozni.[55]

79. Ennélfogva, amennyiben a RIU hálózatokat és a más magánhálózatokat a 2009/72 irányelv 28. cikkének (1) bekezdése értelmében vett zárt elosztó rendszereknek kellene tekinteni, az előző pontban említett rendelkezések az irányelv 28. cikke (2) bekezdésének b) pontjával és 32. cikkével összeegyeztethetetlenek lennének.

50 A kiskereskedelmi piacokkal kapcsolatos kérdések bizottsági magyarázatának 5.5. alpontja ugyanis *„a tárgyalásos úton meghatározott tarifák* felülvizsgálatára irányuló eljárás” (kiemelés tőlem) címet viseli. A magyarázat 5.5 alpontja a magyarázatnak a zárt elosztó rendszerekre vonatkozó 5. pontjában található.

51 Lásd: Johnston, A., és Block, G., *EU Energy Law*, Oxford University Press, 2012, 4.131. pont.

52 Ezzel szemben a 2009/72 irányelv 28. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerint a tagállamok a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit – az irányelv 32. cikke helyett – a 32. cikkben megállapított egyes „kötelezettségek” alól mentesíthetik.

53 2016. szeptember 29-i Essent Belgium ítélet (C-492/14, EU:C:2016:732, 91. pont).

54 Lásd a fenti 21. pontot.

55 A RIU hálózatokat illetően lásd még a 99/2009. sz. törvény 33. cikke (1) bekezdésének (a fenti 10. pontban idézett) c) pontját, míg a más magánhálózatokat illetően a (fenti 12. pontban idézett) 2010. december 10-i miniszteri rendeletet.

80. Következésképpen az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2009/72 irányelv 28. cikke (2) bekezdésének b) pontját és 32. cikkét akként kell értelmezni, hogy zárt elosztó rendszerek üzemeltetői kötelesek a harmadik felek általi hozzáférést biztosítani, kivéve ha nem áll rendelkezésükre az ehhez szükséges kapacitás.

E. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett negyedik kérdésről

81. A kérdést előterjesztő bíróság a negyedik kérdésével arra kíván a Bíróságtól választ kapni, hogy a tagállamok a 2009/72 irányelv 28. cikkének (1) bekezdése értelmében vett zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit kizárólag az irányelv 26. cikkének (4) bekezdésében és 28. cikkének (2) bekezdésében felsorolt kötelezettségek alól mentesíthetik-e, vagy a tagállamok a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit a 2009/72 irányelvben előírt más kötelezettségek alól is mentesíthetik-e vagy kötelesek mentesíteni.

82. A Solvay előadja, hogy a tagállamok a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit a 2009/72 irányelv 26. cikkének (4) bekezdésében és 28. cikkének (2) bekezdésében említett kötelezettségek mellett a 2009/72 irányelvben előírt más kötelezettségek alól is mentesíthetik annak érdekében, hogy – az irányelv (29) és (30) preambulumbekezdésében foglaltaknak megfelelően – a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőire ne nehezedjen aránytalan vagy szükségtelen teher. Az Erg Power osztja a Solvay álláspontját. Az Eni előadja, hogy a tagállamok a zárt elosztó rendszereket az egyéb kötelezettségek alól mentesíteni kötelesek. Az olasz kormány álláspontja szerint a zárt elosztó rendszerek a 2009/72 irányelv 26. cikkének (4) bekezdésében és 28. cikkének (2) bekezdésében felsoroltaktól eltérő kötelezettségek alól akkor mentesíthetők, ha ez a szabályozás egyszerűsítését eredményezi. A görög kormány előadja, hogy a 2009/72 irányelvben a tagállamok részére biztosított hatáskör – amelynek alapján a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit mentesíthetik az irányelvben előírt kötelezettségek alól – valószínűsíthetően nem korlátozódik az irányelv 26. cikkének (4) bekezdésében és 28. cikkének (2) bekezdésében felsorolt kötelezettségekre.

83. A holland kormány azzal érvel, hogy a tagállamok a zárt elosztó rendszereket kizárólag a 2009/72 irányelv 26. cikkének (4) bekezdésében és 28. cikkének (2) bekezdésében felsorolt kötelezettségek alól mentesíthetik. A Bizottság előadja, hogy a zárt elosztó rendszerek kizárólag a 2009/72 irányelv 25. cikkének (5) bekezdésében és 32. cikkének (1) bekezdésében megállapított kötelezettségek alól mentesíthetők.

84. Álláspontom szerint a tagállamok nem mentesíthetik a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit a 2009/72 irányelv 26. cikkének (4) bekezdésében és 28. cikkének (2) bekezdésében említettektől – vagyis i. az irányelv 26. cikkének (1), (2) és (3) bekezdésében megállapított szétválasztási kötelezettségektől, ii. az irányelv 25. cikkének (5) bekezdésében megállapított kötelezettségtől, amelynek értelmében átlátható, megkülönböztetéstől mentes, piaci alapú eljárások alapján szerzik be a hálózatuk veszteségeit fedező energiát és a tartalék kapacitást, és ii. a tarifák nemzeti szabályozó hatóság általi előzetes jóváhagyásának a jelen indítvány 63–80. pontjában megvizsgált kötelezettségétől – eltérő kötelezettségek alól.

85. Először is – a fentiekben rögzítetteknek megfelelően[56] – a zárt elosztó rendszerek elosztórendszereknek minősülnek. Következésképpen az elosztórendszereket terhelő valamennyi kötelezettség – a 2009/72 irányelv eltérő rendelkezése hiányában – a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit is terheli.

56 Lásd a fenti 69–71. pontot.

86. Másodszor, megjegyzem, hogy az Európai Parlament a 2009/72 irányelv előkészítő munkálatai során javaslatot tett arra, hogy egészítsék ki a 2003/54 irányelv 26. cikkét egy olyan bekezdéssel,[57] amely szerint „a tagállamok mentesítést adhatnak a III, IV., V., VI. és VII. fejezet előírásai alól”.[58] A Parlament által alkalmazott meghatározás szerint az „ipari terület[ek]” „olyan villamosenergia-hálózattal rendelkező, magántulajdonban álló terület[ek], amely[n]ek elsődleges funkciója a[z] [azokban a] térségben található ipari fogyasztók ellátása”.[59] Álláspontom szerint az „ipari területek” a jelen indítvány tárgyát képező zárt elosztó rendszerekhez hasonlítanak (amelyeket a 2009/72 irányelvbe csak egy későbbi szakaszban illesztettek be). Az Európai Parlament általi módosítással a tagállamok hatáskört kaptak arra, hogy az „ipari területeket” számos – különösen az elosztórendszerek üzemeltetésére vonatkozó (a 2003/54 irányelv V. fejezetében megállapított) – rendelkezés alól mentesítsék.

87. A 2009/72 irányelvet azonban az Európai Parlament általi módosítás nélkül fogadták el. Ez arra utal, hogy az uniós jogalkotó szándéka annak lehetővé tételére irányult, hogy a tagállamok a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit kizárólag korlátozottan, az elosztórendszer-üzemeltetőket terhelő kötelezettségek alól mentesíthessék.

88. Harmadszor, igaz, hogy a kiskereskedelmi piacokkal kapcsolatos kérdések bizottsági magyarázatának 5.3 alpontja értelmében „a [tagállamok] a [zárt elosztó rendszerek] üzemeltetői tekintetében olyan célzott és arányos szabályokat dolgozhatnak ki, amelyek figyelembe veszik ezen üzemeltetők sajátos helyzetét. Ez rendkívül fontos, mivel a rendszerüzemeltetőket terhelő számos kötelezettség pontos természetét a tagállamok határozzák meg, és azokat nem közvetlenül a [2009/72 irányelv] rögzíti”.

89. Álláspontom szerint azonban a tagállamok a 2009/72 irányelvben megállapított kötelezettségek teljesítése (vagyis e kötelezettségek „pontos jellegének” meghatározása) érdekében mérlegelési mozgástérrel rendelkeznek. Mivel – a 2009/72 irányelv (30) preambulumbekezdésében foglaltak szerint – a zárt elosztó rendszerekre nem róhatók „szükségtelen adminisztrációs terhek”, a tagállamok e rendszerek sajátos jellemzőinek figyelembevétele érdekében *módosíthatják* e kötelezettségeket. Ez nem jelenti azt, hogy a tagállamok a zárt elosztó rendszereket *mentesíthetik* a 2009/72 irányelvben előírt kötelezettségek alól.

90. Például a kiskereskedelmi piacokkal kapcsolatos kérdések bizottsági magyarázata szerint a tagállamok az elosztórendszer-üzemeltetők kijelölésére vonatkozó szabályok meghatározása során figyelembe vehetik a zárt elosztó rendszerek sajátos jellemzőit. E magyarázatban ugyanakkor nem szerepel az, hogy a tagállamok mentesíthetik az üzemeltető kijelölésének a 2009/72 irányelv 24. cikkében megállapított kötelezettsége alól az olyan vállalkozásokat, amelyek zárt elosztó rendszerek tulajdonosai vagy azokért felelnek.

91. Megjegyzem továbbá, hogy a fenti 88. pontban hivatkozott mondatok a kiskereskedelmi piacokkal kapcsolatos kérdések bizottsági magyarázata „Különös mentességek” címet viselő, és a magyarázatnak a 2009/72 irányelv 28. cikkének (2) bekezdésére utaló 5.4. alpontja helyett e magyarázatnak „A rendszerek önálló kategóriájának hiánya” címet viselő 5.3. alpontjában[60] szerepelnek. Ez alátámasztja, hogy a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit terhelő kötelezettségek „pontos jellegének” meghatározására vonatkozó, az említett mondatokban hivatkozott és a tagállamokat megillető hatáskör mentesítés helyett inkább a nem zárt elosztórendszerek üzemeltetői tekintetében előírt szabályok módosítására vonatkozik.

57 A 2003/54 irányelv 26. cikke a 2009/72 irányelv 44. cikkének felel meg.

58 A villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló 2003/54/EK irányelv módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre irányuló javaslatról szóló, 2008. június 18-i európai parlamenti jogalkotási állásfoglalás (HL 2009. C 286 E., 106. o.).

59 Lásd a fenti 58. lábjegyzetben említett jogalkotási állásfoglalás 1. cikke 2. pontjának c) alpontját.

60 A magyarázat 5.3 alpontja a magyarázat „Zárt elosztó rendszerek” címet viselő 5. pontjában szerepel.

92. A jelen ügyben a RIU hálózatok és a más magánhálózatok üzemeltetői mentesülnek az elosztórendszer-üzemeltetőket terhelő bizonyos kötelezettségek – jelesül i. a harmadik felek általi hozzáférés biztosításának kötelezettsége, és ii. a funkcionális szétválasztás kötelezettsége – alól.[61]

93. A harmadik felek általi hozzáférés biztosításának kötelezettségét a fentiekben vizsgáltam meg. A funkcionális szétválasztás kötelezettsége alóli mentesítés összhangban áll a 2009/72 irányelv 26. cikkének (4) bekezdésében a tagállamokra ruházott hatáskörrel, amelynek értelmében a tagállamok a 100 000-nél kevesebb rácsatlakozott fogyasztót ellátó rendszereket mentesíthetik e kötelezettség alól.

94. Következésképpen az előzetes döntéshozatalra előterjesztett negyedik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2009/72 irányelv 26. cikkének (4) bekezdését és 28. cikkének (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha a tagállamok a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit az e rendelkezésekben fel nem sorolt kötelezettségek alól mentesítik.

F. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett ötödik kérdésről

95. A kérdést előterjesztő bíróság az ötödik kérdéssel arra kíván a Bíróságtól választ kapni, hogy a 2009/72 irányelvvel, különösen ezen irányelv 15. cikkének (7) bekezdésével, 37. cikke (6) bekezdésének b) pontjával, valamint (29) és (30) preambulumbekezdésével ellentétes-e az olyan nemzeti szabályozás, amely a zárt elosztó rendszerek felhasználóira a teherelosztási díjak tekintetében az állami hálózat felhasználóira vonatkozó szabályok alkalmazását írja elő.

96. Amint azt a Bizottság a 2007. évi energiaágazati vizsgálatban[62] rögzítette, mivel a „villamos energia nem tárolható”, és a hálózat stabilitásához a villamos energia előállításának és fogyasztásának mindig egyensúlyban kell lennie, „a kiegyenlítő és a tartalékképző rendszerek a piaci szereplők közötti, […] a villamos energia iránti kereslet és a termelés közötti eltérésekből eredő tényleges egyenlőtlenségek megszüntetésére szolgálnak”.[63] E rendszerek üzemeltetéséért az átvitelirendszer-üzemeltetők és az elosztórendszer-üzemeltetők felelnek.[64]

97. A 79/1999. sz. törvényerejű rendelet[65] 2. cikkének (10) bekezdésében szereplő meghatározás szerint a teherelosztás „azon tevékenység, amelynek célja a termelőüzemek, az átviteli hálózatok és a kiegészítő szolgáltatások összehangolt felhasználására és nyújtására vonatkozó iránymutatás”. A 79/1999. sz. törvényerejű rendelet 1. cikkének (1) bekezdése szerint a teherelosztás az állam által a Terna s.p.a. társaságon (a továbbiakban: Terna) – vagyis a nemzeti átvitelirendszer-üzemeltetőn – keresztül nyújtott közszolgáltatás.

98. A rendszerhasználók a teherelosztási szolgáltatásokért díjat fizetnek. Az 539/2015. sz. határozat A. melléklete 22. cikkének (1) bekezdése szerint a teherelosztási díjak tekintetében a zárt elosztó rendszerek felhasználóira az állami hálózat felhasználóira vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. E rendelkezés értelmében a teherelosztási díjakat a zárt elosztó rendszerek felhasználóival szemben „az egyes felhasználók által a zárt elosztó rendszer saját felhasználói csatlakozási pontján keresztül a rendszerbe betáplált és onnan vételezett villamos energiával kapcsolatban” kell alkalmazni.

99. A teherelosztási díjakat a zárt elosztó rendszer üzemeltetője helyett a Ternának kell megfizetni.

61 Lásd a fenti 31. pontot.

62 A Versenypolitikai Főigazgatóság 2007. január 10-i energiaágazati vizsgálata (a továbbiakban: a 2007. évi energiaágazati vizsgálat) (SEC(2006) 1724). A jelentés a Bizottság Energiaügyi Főigazgatóságának weboldalán, a következő címen érhető el: http://ec.europa.eu/competition/sectors/energy/overview_en.html.

63 Lásd a 2007. évi energiaágazati vizsgálat 327. pontját.

64 Lásd a 2009/72 irányelv 15. és 25. cikkét.

65 Decreto legislativo 16 marzo 1999, n. 79 – Attuazione della direttiva 96/92/CE recante norme comuni per il mercato interno dell'energia elettrica (a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló 96/92/EK irányelv átültetéséről szóló, 1999. március 16-i törvényerejű rendelet; a továbbiakban: 79/1999. sz. törvényerejű rendelet).

100. Az 539/2015. sz. határozat hatálybalépését megelőzően a teherelosztási díjakat kizárólag a zárt elosztó rendszer egésze által az állami hálózat saját rendszer csatlakozási pontján keresztül a rendszerbe betáplált és onnan vételezett villamos energiával kapcsolatban alkalmazták. Ez azt jelenti, hogy a teherelosztási díjakat kizárólag az állami hálózatba betáplált és onnan vételezett villamos energiával kapcsolatban alkalmazták. E díjakat a zárt elosztó rendszerben előállított villamos energiával kapcsolatban nem alkalmazták.

101. A Solvay, az Erg Power, az Eni és a görög kormány előadják, hogy a 2009/72 irányelvvel ellentétes az állami hálózatokra vonatkozó teherelosztási szabályoknak a zárt elosztó rendszerekre történő alkalmazása.

102. Az olasz kormány előadja, hogy a RIU hálózatok felhasználói úgy is dönthetnek, hogy az állami hálózatra egyetlen ponton összevontan csatlakoznak rá, amely esetben a teherelosztási díjak kizárólag a RIU hálózat egésze által az állami hálózatról vételezett villamos energiát terhelik. [66]

103. A Bizottság azzal érvel, hogy a 2009/72 irányelvvel nem ellentétes az állami hálózatokra vonatkozó teherelosztási szabályoknak a RIU hálózatok felhasználóira történő alkalmazása.

104. Megjegyzem, hogy – az Eni érvelésének megfelelően – a RIU hálózatok felhasználói rendszerint, kizárólag a RIU hálózatba táplálnak be és onnan vételeznek villamos energiát, az állami hálózatból nem, így a teherelosztási szolgáltatásokat a Terna helyett a RIU hálózat üzemeltetője nyújtja. A RIU hálózatok felhasználói csak ritkán, a RIU hálózatban jelentkező váratlan csúcsigények vagy termeléskiesés esetén vételeznek villamos energiát az állami hálózatból és számukra a Terna csak ritkán nyújt teherelosztási szolgáltatásokat.

105. Ennélfogva összeegyeztethetetlen a 2009/72 irányelv 15. cikkének (7) bekezdésében és 37. cikke (6) bekezdésének b) pontjában foglalt, a kiegyenlítő díjak „megkülönböztetéstől mentes” jellegére vonatkozó követelménnyel az olyan módszer, amelynek révén a teherelosztási díjakat a RIU hálózatba betáplált és onnan vételezett villamos energiával kapcsolatban, nem pedig pusztán az állami hálózatba betáplált és onnan vételezett villamos energiával kapcsolatban állapítják meg. Az állami hálózatok felhasználóihoz hasonlóan ugyanis a RIU hálózatok felhasználói a Terna által nyújtott teherelosztási szolgáltatásokért díjat kötelesek fizetni, bár az – állami hálózatok felhasználóitól eltérően – a RIU hálózatok felhasználói részére csak kivételesen nyújtanak ilyen szolgáltatásokat.

106. Ezenfelül e módszer összeegyeztethetetlen a 2009/72 irányelv 15. cikkének (7) bekezdésében és (35) preambulumbekezdésében foglalt követelménnyel, amelynek értelmében az egyensúlyozási díjaknak „költségalapúnak” kell lenniük, valamint a 2009/72 irányelv 37. cikke (6) bekezdésének b) pontjában foglalt követelménnyel, amely szerint a kiegyenlítő szolgáltatásokat „a lehető leggazdaságosabb módon kell” nyújtani. Ennek oka, hogy a Ternánál a RIU hálózatok felhasználói tekintetében nem merül fel költség, vagy az pusztán korlátozott mértékben merül fel.

107. Következésképpen számomra úgy tűnik, hogy a RIU hálózatok felhasználói által megfizetett teherelosztási díjak meghatározására és az állami hálózat felhasználói által megfizetett teherelosztási díjak meghatározására nem alkalmazható ugyanaz a módszer. A RIU hálózatok felhasználói által megfizetett teherelosztási díjakat az állami hálózatba betáplált vagy onnan vételezett villamos energiával kapcsolatban kell meghatározni. Ezeknek a díjaknak ugyanis tükrözniük kell a Ternánál a teherelosztási szolgáltatásoknak a RIU hálózatok felhasználói részére történő nyújtása céljából felmerült költségeket.

66 A holland kormány az előzetes döntéshozatalra előterjesztett ötödik kérdés vonatkozásában nem terjesztett elő észrevételeket.

108. Megjegyzem, hogy az olasz kormány a tárgyaláson azzal érvelt, hogy az olasz szabályozás értelmében a RIU hálózatok felhasználói csoportba szerveződhetnek, így a teherelosztási díjakat a RIU hálózat egésze által az állami hálózatba betáplált és onnan vételezett villamos energiával kapcsolatban határozzák meg. Az olasz kormány álláspontja szerint, amennyiben a RIU hálózat felhasználói akként döntenek, hogy csoportba szerveződnek, a teherelosztási díjakat az 539/2015. sz. határozat hatálybalépését megelőző módon határoznák meg. A tárgyaláson mind a Solvay, mind pedig az Eni képviselői akként válaszoltak, hogy amennyiben a RIU hálózatok felhasználói csoportba szerveződnek, ez a teherelosztási díja meghatározására nem hat ki. Ezt a kérdést a kérdést előterjesztő bíróságnak kell tisztáznia.

109. Álláspontom szerint a Bíróság nem rendelkezik kellő információval az olasz szabályozási keretről és piaci jellemzőkről annak elbírálásához, hogy az állami hálózatból történő vételezés lehetőségét önmagában kell-e ellentételezni, vagyis akkor is, ha a választási lehetőséget nem gyakorolják, és az állami hálózatból villamos energiát nem vételeznek.

110. Ennélfogva, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett ötödik kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2009/72 irányelv 15. cikkének (7) bekezdésével és 37. cikke (6) bekezdésének b) pontjával ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek révén a zárt elosztó rendszerek felhasználói által a fő hálózat üzemeltetőjének megfizetett teherelosztási díjakat az egyes felhasználók által a zárt elosztó rendszerbe betáplált és onnan vételezett villamos energiával kapcsolatban alkalmazzák. Ezek a díjak kizárólag a zárt elosztó rendszer egyes felhasználói által a fő hálózatba betáplált vagy onnan vételezett villamos energiára vonatkoznak.

IV. Végkövetkeztetés

111. A fentiek tükrében azt javaslom a Bíróságnak, hogy Tribunale Amministrativo Regionale per la Lombardia (Lombardia tartomány közigazgatási bírósága, Olaszország) által feltett kérdésekre a következőképpen válaszoljon:

1) A villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/54/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i 2009/72/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének 5. pontját és 28. cikkének (1) bekezdését akként kell értelmezni, hogy elosztórendszernek minősül a magánjogi jogalany által létesített és üzemeltetett olyan rendszer, amelyhez korlátozott számú termelőüzem és fogyasztási egység csatlakozik, valamint amely csatlakozik az állami hálózathoz. E tekintetben nincs jelentősége annak, hogy a rendszert eredetileg saját célra történő termelés céljára létesítették, és hogy azt a 2009/72 irányelv hatálybalépését megelőzően hozták létre.

2) A tagállamok az elosztórendszereket kizárólag akkor mentesíthetik a 2009/72 irányelvben előírt kötelezettségek alól, ha e rendszerek az irányelv 28. cikkének (1) bekezdése értelmében vett zárt elosztó rendszereknek, az irányelv 2. cikkének 26. pontja értelmében vett kis, szigetüzemben működő rendszereknek, az irányelv 2. cikkének 27. pontja értelmében vett szigetüzemben működő mikrorendszereknek minősülnek, vagy ha 100 000-nél kevesebb fogyasztót látnak el. A tagállamok az elosztórendszerek más kategóriáját nem határozhatják meg, és az e kategóriához tartozó rendszereket nem mentesíthetik olyan kötelezettségek alól, amelyek tekintetében a zárt elosztó rendszerek, a kis, szigetüzemben működő rendszerek, a szigetüzemben működő mikrorendszerek vagy a 100 000-nél kevesebb fogyasztót ellátó rendszerek nem élvezhetnek mentességet.

3) A 2009/72 irányelv 28. cikke (2) bekezdésének b) pontját és 32. cikkét akként kell értelmezni, hogy zárt elosztó rendszerek üzemeltetői kötelesek a harmadik felek általi hozzáférést biztosítani, kivéve ha nem áll rendelkezésükre az ehhez szükséges kapacitás.

4) A 2009/72 irányelv 26. cikkének (4) bekezdését és 28. cikkének (2) bekezdését akként kell értelmezni, hogy azzal ellentétes, ha a tagállamok a zárt elosztó rendszerek üzemeltetőit az e rendelkezésekben fel nem sorolt kötelezettségek alól mentesítik.

5) A 2009/72 irányelv 15. cikkének (7) bekezdésével és 37. cikke (6) bekezdésének b) pontjával ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amelynek révén a zárt elosztó rendszerek felhasználói által a fő hálózat üzemeltetőjének megfizetett teherelosztási díjakat az egyes felhasználók által a zárt elosztó rendszerbe betáplált és onnan vételezett villamos energiával kapcsolatban alkalmazzák. Ezek a díjak kizárólag a zárt elosztó rendszer egyes felhasználói által a fő hálózatba betáplált vagy onnan vételezett villamos energiára vonatkoznak.